

નવ

નવા જાનચેતના

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY રાષ્ટ્રીય દૈનિક

મારાત પરિચન બંગાળકો કાલિરોડેડા યાતિબેલા નેપાલી ફિલ્મ 'દાનભી'નો છાયાંકન મિરહેણો છે। રૂપેશ તામાડકો નિર્દેશનમા બનિરહેણો ફિલ્મમા પૂજા શર્મા ર કુન્સાડ બોમજનાંનો શીર્ષ મૂળિકા છે। નિમાતાને એવસન દૃશ્યલે મરિપૂર્ણ ફિલ્મનો ઠિઝર સાર્વજનિક ગારિસનો છે। એક સાતાદેવિ કાલિરોડેડા રહેણી આધિનેતી શર્માને મનિન, 'હાનીને ફિલ્મનો મુખ્ય અંશનો છાયાંકન ગારિસનો છે। અમે એક સાતા છાયાંકન સેહચુલ છે' ફિલ્મનો પ્રદર્શન મિતિ મળે તથી ગારિસનો છેણ।

આજકો વિચાર...

ભ્રાંચાર...
(દુર્દી પેજમા)

શક્રપ્રસાદ રિજાલ

ફાગુન અનિતમબાટ છાયાંકનનો તથારી મિરહેણો ફિલ્મ 'કાર્સાડ'મા 'રાષ્ટ્રીય અવાઈ વિજેતા' દીયા માર્સકોનો પ્રેશ મણકો છે। સરસ્વતી પૂજાનો અવસર પારે બૌદ્ધ ધર્મઅનુસાર સ્થ્રાપ્ત પૂજા ગર્દે ફિલ્મમા દીયાનો પ્રેશબારે જાનકારી ગરાઇણો હોય। ફિલ્મમા ચસાયિ દયાહાઢ રાઈ બુદ્ધિ તામાડ, શિલ્પા મારકો, સુરક્ષા પન્ત, માતોસે ગુરુઢ, પુષ્ટર ગુરુઢ અનુબન્ધ મૈસકોનો છેણ। યો ફિલ્મબાટ સુજના નિષ્ળેષે ર છિરિણ શેરપાલે ડેબ્યુ ગર્ટેછુણ। સમાટ ક્ષેત્રી, છુકી રોાં, કર્મા શેર્પા લગાયતકો પણ આધિનય રહને ફિલ્મલાઇ ચીમ શેરપાલે નિર્દેશન ગર્નેછન મળે ઉની સ્વયંકો લેખન છે।

□ તર્ફ ૨૮ □ અંક ૧૯૮ □ ૨૦૨૦ ફાગુન ૮ ગતે શુક્રવાર 16 February 2024, Friday □ પૃષ્ઠ સંસ્થા ૮ મૂલ્ય રૂ ૫/-

સંક્ષિપ્ત સમાચાર

કોરિયન ભાષા પરીક્ષા યાદી ફાગુન ૭ ગતેદેખિ

કાઠમાડૌ, ફાગુન ૩/ઈપીએસ કોરિયન શાખાલે કોરિયન ભાષા પરીક્ષા યાદી ફાગુન ૭ ગતેદેખિ સંચાલન હુને જનાએએ છે। પરીક્ષા રાષ્ટ્રીય વ્યવસાયિક પ્રશિક્ષણ પ્રતિસ્થાન, ભૈસેપાટીમા પરીક્ષા સંચાલન હુનેછે। પરીક્ષા એક દિનમા પાંચ સિફટમા સંચાલન ગરિનેછે ભને એક દિનમા એક હજાર પરીક્ષાયીલે સહભાગિતા જનાઉન સંકે ગરી વ્યવસ્થા મિલાઇએ ઈપીએસ કોરિયા શાખાના નિર્દેશક મૈયાં કંડેલલે જાનકારી દિએ। ઉનલ ભને "શનિવાર પણ પરીક્ષા દિને ગરી વ્યવસ્થા ગરેકા છીએ, પહિલો સ્પિટમા કરીબ ૪૭ હજારલે કોરિયન ભાષા પરીક્ષા દિન સંકેછેનું।" પરીક્ષા હુને અધિલ્લો દિન આફ્નો સિફટ અનુસાર ઈપીએસ શાખા, કાર્યાલય રવાકોમા વાયોમેટ્રિક રાજીસ્ટ્રેશન ફિઝર પ્રિન્ટ દર્દકા લાગિ ઉપસ્થિત હુનુપર્ણછે। પરીક્ષાના દિન પરીક્ષા કેન્દ્ર ભૈસેપાટીમા બાયોમેટ્રિક ભેરિકાઇ હુનેછે। પરીક્ષા સમયભન્દા એક ઘણટા અગાડિ પરીક્ષા હલમા 'ઓરેન્ટેસન' શુરુ હુને ર નિર્ધારિત સમયમા ઉપસ્થિત નભાએ પરીક્ષામા સહભાગી નગરાઢને નિર્દેશક કંડેલલે બતાએ। પરીક્ષામા મોબાઇલ્ફોન, સ્માર્ટવાચ લગાયતકા કુનૈ પણ વિચુલી સંચાલના સાધનહરુ લૈજાન નિષેધ ગરિએ છે। યસેગીરી પરીક્ષામા અગ્રાંભિત ગતિવિધિ ગરેકો બેટિએમા પરીક્ષા રદ્દ ગારૂકા સાથે ચાર વર્ષસમ્મકા લાગિ પરીક્ષામા સમાવેશ હતું નિષેધ ગરિનેછે। સન. ૨૦૨૩ કા લાગિ કોરિયાનો ઉત્પાદનમૂલક ક્ષેત્રતર્ફ એક લાખ ૬૪ હજાર સાત સય ૧૬ જાનાલે આવેન દિએકા જાનાઇએ છે। -રાસસ

ગોરુસહિત તીન વ્યક્તિ પ્રહરી નિયન્ત્રણમા

પાલ્પા, ફાગુન ૩/જિલ્લાનો તિનાઉ ગાંધુંપાલિકા-૩ સ્થિત બેલબાસ- દોભાન કચ્ચિ સંડક ખણ્ડ હુંદે સિદ્ધાર્થ રાજમાર્ગતર્ફ આઉંડે ગરેકો ટ્રકબાટ ૧૮ વટા ગોરુ પાલપા પ્રહરીને નિયન્ત્રણમા લિએકો છે। લુ ૧ ખ ૮૩૪૦ નમ્બરકો ટ્રકમા રાખિએકા ૧૮ વટા ગોરુલાઇ પ્રહરી ચૌકી દોભાનબાટ ખટિએકો પ્રહરી ટોલીને નિયન્ત્રણમા લિએકો છે।

શંકાસ્પદ લાગિ ટ્રક રોકેર ચેકજાંચ ગર્દા એડ્ટરા ગોરુ મરેકો ર ૧૭ વટા સકુસલ રહેકો અવસ્થામા પ્રહરીને ફેલા પારેકો જિલ્લા પ્રહરી કાર્યાલયક પ્રહરીને નાયવ ઉપરીક્ષક સુગંધ શ્રેષ્ઠલે જાનકારી દિએ।

શંકાસ્પદ લાગિ ટ્રક રોકેર ચેકજાંચ ગર્દા એડ્ટરા ગોરુ મરેકો ર ૧૭ વટા સકુસલ રહેકો અવસ્થામા પ્રહરીને ફેલા પારેકો જિલ્લા પ્રહરી કાર્યાલયક પ્રહરીને નાયવ ઉપરીક્ષક શ્રેષ્ઠલે જાનકારી દિએ।

રામપુરમા કુકુરકો સ્થાયી બન્ધ્યાકરણ

પાલ્પા, ફાગુન ૩/જિલ્લાનો રામપુરમા સામુદ્દર્યિક કુકુરકો વ્યવસ્થાપનકા લાગિ સ્થાયી બન્ધ્યાકરણ ગરિએકો છે। કુકુરબાટ સર્ન સન્મને પ્રાણધાતક રોવિજ રોગ નિયન્ત્રણ તથા કુકુરકો આતંક ન્યુનિકરણકા લાગિ શિવિરમાર્ફત બન્ધ્યાકરણ ગરિએકો હો।

રામપુર નગરપાલિકાનો આયોજના ર વાતાવરણ તથા સામાજિક સ્પાનતરણની લાગિ યુવા સિદ્ધાર્થનગર રૂપન્દેહીનો પ્રાવિધિક સહયોગમા દુર્દી દિને શિવિર સંચાલન ગરી એક સય ૧૦ વટા કુકુરકો બન્ધ્યાકરણ ગરિએકો નગરપાલિકાનો પ્રેસ સલલાહકાર દાનું હિસ્કીલે જાનકારી દિએ। કુકુરબાટ પશુ ચૌપાયાસાંગે માનિસમા રોવિજ તથા અન્ય પ્રાણધાતક રોગકો જોખિમ બદન સન્મને ભેદ્ભિન્ન યસ્તો શિવિર સંચાલન ગરી એક નાયવ રાધેશ્યામ રૈડાસ, સોહી ઠાઉંકા ૧૯ વર્ષિય સદામ હુસેનલાઇ નિયન્ત્રણમા લિએકો છે।

શાખા પ્રમુખ તુલસીરામ કાફ્લે જાનકારી દિએ। સમુદ્દરાય રહેકો કુકુરલે પશુ ચૌપાયાસાંગે માનિસલાઇ સમેત આકમણ ગર્ને કમ બઢે પણ્ણી વ્યવસ્થાપન સાંગે સંરક્ષણકા લાગિ સ્થાયી બન્ધ્યાકરણ શિવિર સંચાલન ગરી એક સય ૧૦ વટા રોવિજ કુકુરકો ભ્યાક્સિસ દિન શિવિર ચાલાઇએ નગર પ્રમુખ રમણવહાદુર

થાપા પનિ ક્ષમતાભન્દા બઢી યાત્ર બોને પ્રવૃત્તિ જસ્તા કારણ દુર્ઘટના બઢેકો તથ્ય યસઅધિકા કથ્ય દુસ્તાને પુષ્ટ ભિસકો છે। માનવીય કમજોરી વા સડકો કમજોર અવસ્થાકા કારણ હુસ્કાને દુર્ઘટના કે કસરી ર કુન બેલા આઉંછ ભને સકિને વિષય હોઝન।

સર્વારી નિયમકો ઉલલંઘન ગર્ને, સડકો કમજોર પૂર્વધાર, ચાલકો લાગાયાની સમાજ અનુમાન સંકિન્દ્ધ હોઝન। યાત્રા, ચાલક, વ્યવસાયી, સરકાર સબૈલે દુર્ઘટના કમ ગરાઉન આ-આફ્નો ઠાઉંબાટ સંચેત ર સજગ હુનુપર્ણ દેખિન્દ્ધ। શિવિરમા પશુ ચિકિત્સક ડાક્ટર સન્દિપ ભરૂરાઈ ર ગંગા યાદ

ਸੁਲਤ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰੰ

चालु वर्षको आधा भन्दा बढी अवधि घर्किसकदा
वर्षभरिका लागि छुट्याइएको विकास लक्षित बजेटको
खर्च भने अत्यन्त न्यून छ । सरकारका मन्त्रालय मार्फत
हुने विकास खर्चको अनुपात ज्यादै दयनीय देखिन्छ ।
हालसम्म कुल विनियोजित बजेटको एक चौथाइ पूँजीगत
खर्चसमेत भएको छैन । हालसम्म १५ प्रतिशतको
हाराहारीमा मात्रै पूँजीगत खर्च भएको छ । यो चिन्ताको
विषय समेत हो । यसले विकास निर्माणको काम कछुवा
गतिमा रहेको देखाउन्छ । सडक, पुलपुलेसा, सिंचाइ,
खालेपानी, विद्युत आयोजना लगायत विकास निर्माणका
काम सुस्त भएपछि देशको पूर्वाधार निर्माणमा फइको
मार्ने समय पनि खेर गइरहेको छ । त्यसो त, विकास
निर्माणमा जाने पूँजीगत खर्च कम भएको यस वर्ष मात्र
होइन । बितेको दशकभरि विकासबारे सबैभन्दा धेरै
मन्थन गरिएको विषय नै विनियोजित पूँजीगत बजेटको
न्यन खर्चबारे थियो ।

चालू वर्षका लागि सरकारले विनियोजित गरेको
साढे १७ खर्बको बजेटमा पुँजीगतर्फको हिस्सा भने केवल
साढे ५७ अर्बको हाराहारीमा रहेको छ, जुन असाध्यै
निराशाजनक अवस्था हो । यसवर्षका लागि सरकारले
विनियोजित गरेको पुँजीगत बजेटको खर्च लक्ष्यमा असफल
भएपछि अर्थमन्त्री प्रकाशशरण महतले हालै अर्धवार्षिक
समीक्षा गरेर त्यसमा संशोधन गर्दै घटाउन बाध्यसमेत
भएका छन् । नीतिगतदेखि प्रक्रियागत त्रुटिहरूका कारण
पुँजीगत खर्च हुन सकिरहेको छैन । संरचनागत
समस्यादेखि बजेट निर्माणका क्रममा देखिने गरेका
कमजोरीहरूले समेत पुँजीगत खर्च सोचेअनुरूप हुन नसक्नु
अस्वाभाविक छैन । प्रत्येक वर्ष बजेटको आकार बढे
पनि पुँजीगत बजेट घट्नु राम्रो हैन । तयारी नभएका
आयोजनामा बजेट राखिदिने, धेरै रकम चाहिने
आयोजनामा थोरै बजेट राखिदिने, स्रोतको सुनिश्चितता
नभएर ठेक्का नहुने र पुस लागेपछि मात्र ठेक्का गर्ने
परम्परा छ । यसमा सुधार गर्न आवश्यक छ ।
प्रणालीगत रूपमा अब पनि तिनमा सुधार गर्न सकिएन
भने भविष्यमा समेत पुँजीगत खर्च प्रक्रियामा त्यसकै
पुनरावृत्ति नहोला भन्न सकिन्न । तसर्थ यसतर्फ सम्बन्धित
निकायले ध्यान दिन जरुरी छ ।

f Opinion @ Social Network **f**

केही सम्बन्ध त्यस्ता हुन्छन्, जहाँ शासन चलाउँदा भन्दा शासनमा चल्दा नै रमाइलो लाग्ने गर्दै ।

(कामना पाठकको फेसबुक स्टाटस <https://www.facebook.com/kamana.pathak>)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राखेछौं । यसका लागि

हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगअन गर्न सक्नुहोनेछ ।
नवजनघेतना दैनिकको रूपमा तपाईंसारु आईरहेको छ । यो पत्रिका अङ्ग स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लाभि तपाईंहरुको अमूल्य सुभावहरुको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुभावहरु दिई हामीलाई अत्यधिक उत्सुक बनाउन चाहौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भाष्यकारीपेश उत्तरगोपन विभाग

मानवताताल तांगतान, पाल्या	
प्रहरी कार्यालय	५४०२०१
बुटवल ०७९-४०२२२	भिमअस्पताल भैरहवा ०७१-५२०१९३
स.प्र.क्याम्य बुटवल १७९४०४३४६९	मिसनअस्पताल पाल्या ०७५-५२०१११, ५२०४८९
बुटवल रामनगर ०७१-५४१२३३	परिवार नियोजन संघ पाल्या ०७५-५२०७२३
भैरहवा ०७९-२०१९९	पाल्या जिल्ला अस्पताल ०७५-५२०१५४
अर्धखाँची ०७७-२११९९	लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०७५-४११२०१
गुल्मी ०७९-२०१९९	पिच्चल धराती ०७८-५२०१८८
पराशी ०७८-५२०१९९	भैरहवा आँवा अस्पताल ०७१-५२०८६५
तौलिहवा ०८६-५६००९९	अर्धखाँची जिल्ला अस्पताल ०७५-५२०२७७
पाल्या ०७५-५२०५३६, ५२०१९९	तम्पास जिल्ला अस्पताल ०७१-५२०१८८
झुक्का रामपुर ०७६-६१५४५	तौलिहवा जिल्ला अस्पताल ०७६-५६०२००
अस्पताल कार्यालय	सिद्धार्थाल महिला अस्पताल ०७१-५४४४५०
लुम्बिनीसिटी अस्पताल ०७१-५४५७४७, ५४५७४५७	बुटवल हस्पिटल ०७१-५४६४२२
	पर्सिपी-पर्सिपी रोड, बुटवल, लुम्बिनी

भ्रष्टाचार र विदेशी हस्तक्षेपको दलदलमा मुलुक

शंकरप्रसाद रिजाल

मुलुकमा गणतन्त्रको स्थापना भएपछि देशले धेरै
कुरामा परिवर्तनको अपेक्षा गरेको थियो ।
देशमा द्रुततर बिकास हुन्छ भन्ने सबैको आश
थियो । अन्तिम पटक राजा भएका ज्ञानेन्द्र
शाहले नि देश चलाउने जिम्मा नयाँ व्यवस्थामा
आएका नेतालाई सुन्पिई आफ्नो श्रीपेच
जनतालाई नासोको रूपमा दिइ नागार्जुन
दरबारमा देश भित्रै बस्छु भनेर गएका थिए ।
तर २०६२/६३ पछिको राजनीति र गणतन्त्रको
आगमन पछि देश भन् भन् अधोगतिमा बिस्तारै
चिप्लइरहेको छ । कुनै प्रधानमन्त्रीलाई पनि
यसको आभाष हुन सकेन । सबै पद र प्रतिस्था
तिर कुदून थाले । अखिलयारको चरम दुरुपयोग
हुँदै गयो । यो दुरुपयोगले चरम भ्रष्टाचार
बढ्यो । अनेकौं काण्डहरु पहाड भैं चुलिन
पुग्यो । सारा नयाँ पुराना नेताहरु अरबपति
बने । सम्पूर्ण नेताहरु भ्रष्टाचारी बनेर आफ्ना
कार्यकर्तालाई दलाल बनाइ सबै निर्माणका
कामहरु दलालीकरण गरी नेता पोस्ने काम मात्र
भएको छ । आज हाम्रो देशमा हरेक तहमा
भ्रष्टाचार चरम बनेको छ । हरेक क्षेत्रमा
दलालीकरण भएको छ । हरेक काम लुकिलुकी
गर्ने काम भएको छ । विदेशीहरुले देश भ्रष्ट
भनी घोषणा गरिसकेको छ । देश सम्पूर्ण
भारत र बिदेशीको पोल्टोमा परिसकेको छ ।
नदीहरु सबै भारतको अधिनमा परिसकेको छ ।
व्यवस्था बिदेशीको इशारामा चलिरहेको छ ।

बनेर बस्न रुचाउने नेताहरूले विदेशीको आडमा भित्रभित्रै राजसंस्था हटाउने काममा लाग्ने देशका बिबेकहीन नेताले सशस्त्र द्वन्द्वरत पक्षा माओबादीसँग भित्रभित्रै मिलेर विदेशीको इशारामा २०६२/६३ मा गणतन्त्रको नौलो राजनैतिक पद्धतिको सत्रपात गरियो ।

मुलुकमा गणतन्त्रको स्थापना भएपछि देशले धेरै कुरामा परिवर्तनको अपेक्षा गरेको थियो । देशमा द्रुतर बिकास हुन्छ भन्ने सबैको आश थियो । अन्तिम पटक राजा भएका ज्ञानेन्द्र शाहले नि देश चलाउने जिम्मा नयाँ व्यवस्थामा आएका नेतालाई सुमिप्त आफनो श्रीपेच जनतालाई नासोको रूपमा दिइ नागार्जुन दरबारमा देश भित्रै बस्दू भनेर गएका थिए । तर २०६२/६३

रेडक्रस बुटवल ५४९०८	रेडक्रस अघोर्वंशी ०७९-४२०२७५, ४२०११७
लायन्स ऑँड्वा ज. केल्ड बुटवल ५४५८८४५	रेडक्रस गुर्जी ०८८-५२०९६३
मेटिक अस्पताल ५४०७२	नेपाल परिवार नियोजन संघ ०७९-५४००८१
कान्तिपूर डेप्टल हस्पिटल ०७९-५४७८४०	लुम्बिनी नरसिंह होम प्रा.लि. ०७९-५१६८९
ऑँड्वा अस्पताल पाल्पा: ०७९-५२०३३३, ५२११७९	नेपाल भारतमैली समाज मो. ९८८७०५०९९
रामपुर अस्पताल: ०७९-४००७४	जस्तस्वा कलब नार्सिम्ल १९५७०२८८४८६
एचलेक्स ब.	लुम्बिनी निवा संघ भैरहावा ६२९५४८
रेट्री क्लब बुटवल ०७९-५४८६०	बनगाई कलब बनगाई ०९६-६९०९२
लियो क्लब अफ बुटवल ०७९-५४५८८३	रेडक्रस वेद्ह ०७९-५४०९९
रेडक्रस भैरहावा ०७९-५२०८६३	लुम्बिनी मेडिकल कलेज ०८९-५२०८४०
खुक्काई भैरहावा ०७९-५२६६७३, १९८७०२४६४	बुटवल जेसिस ९८८४७२९१६४
परसी ०८३-५२०८८८	न्यु एकता कलब तास्त्व : ०७९-५२२२००
रेडक्रस पाल्पा ०७९-५२०६०	परिवार नियोजन संघ पाल्पा : ९८४७०२७६५

मोष : नयाँ समाचार सुन्न पाहेल्या । सामाजिक काम र धर्मकर्मसा मन लागेल्या ।	तुला : वैदेशिक क्षेत्रको कार्य अथ बढ्नेल्या । साहित्यिक क्षेत्रमा सचि बहानेल्या ।
वृष : आज निर्णय कार्यान्वयन हुन गारे होला । आत्मबलमा कमी आउनेल्या ।	वृश्चिक : शुभकार्योंचो चलेल्या । आटिको र ताकेको कार्य पुरा होला ।
मिथुन : नयाँ ज्ञान सिक्कने मौका मिलेल्या । धार्मिक कृत्यमा सहभागी बन्नु पर्नेल्या ।	धनु : एउटै कामबाट देहोरो लाभ मिलेल्या । बन्दु बान्धवबाट सहयोग मिलेल्या ।
कर्क : विपरीत वर्गावाट विशेष सहयोग मिलेल्या । जोशांगार र हिम्मत बढ्नेल्या ।	मकर : मन भावुक र उत्ताउलो बन्नेल्या । अनावश्यक ठाउँमा धन खर्च हुनेल्या ।
सिंह : आज आटिको र ताकेको कार्य पुरा होला । आकस्मिक धनलाभ हुनेल्या ।	कर्म : आज नयाँ कार्यको योजना बन्नेल्या । नर्जिकको मित्रसँग भेटघाट हुनेल्या ।
कन्या : सुखुम्बुख बराबरी खालको समय त्रुटि यापानिक प्रदातिका आउ दर्देल्या ।	मीन : रास्तो कार्यमा सरिक हुन अवसर प्राप्तेल्या । धार्मिक कार्यपाली अन्त बढ्नेल्या ।

जन्मजात निलो हुने मुटुरोग के हो ?

जन्म जात मुटुरोग मध्ये शिशुमा देखिने सबैभन्दा जटिल किसिमको रोग मध्ये एक हो निलो हुने मुटुरोग । मुटुको प्रणालीमा समस्या भई जन्मेदा शिशुको छाला निलो हुने यो रोगलाई चिकित्सकीय भाषामा क्यानोटिक हार्ट डिजिज भनिन्छ । यो रोग लागेका करिब दुई देखि तीन प्रतिशतको लक्षण जन्मेको एक महिना भित्र देखा पर्छ । जस मध्ये एकदेखि तीन जना नवजात शिशुको समयमै उपचार नभएको खण्डमा जन्मेको केही दिन प्रतिशतको लक्षण जन्मेको एक महिना भित्र देखा पर्छ ।

यो रोगका प्रकार

जन्म जात निलो हुने मुटुरोग मुख्य गरी पाँच प्रकारका हुन्छन् ।

टेट्रालोजी अफ फालोट : यो सबैभन्दा बढी देखिने निलो हुने मुटु रोग हो । यसमा मुटुको तल्लो कोठा बीचको भित्तामा प्वाल पर्ने, फोक्सोको धमनी साँघोरो हुने, दाहिने भेन्ट्रिकल मोटो हुन्छ ।

टोटल अनमोलस पल्मोनरी भेनिअस: यस्तोमा फोक्सोबाट मुटुसम्म रातो रगत बोक्ने नलीमा समस्या हुन हो । रातो अविसजन सञ्चार गर्ने नली मुटुको बायाँ तर्फको खण्डमा जोडिनु पर्छ । तर यो निलो हुने मुटुरोगमा बायाँ एट्रियममा नजोडी अन्य ठाउँमा जोडिएको हुन्छ । जसले अविसजन पुने नलीमा अवरोध ल्याउँछ ।

ट्रान्सपोजिसन अफ ग्रेट आर्टिरिज : यो निलो हुने मुटुरोग नवजातमा सबै भन्दा बढी देखिन्छ । दायाँ दाहिने भेन्ट्रिकलबाट र बायाँ भेन्ट्रिकलबाट फोक्सोको धमनी देखिन्छ । यो धमनीको स्थानान्तरण सामान्य हृदय संरचनाको विपरीत छ ।

ट्रिक्युपिड आर्टेसा : यो दुई दाहिने मुटुको ठाउँबीचको भल्ब नबनेको अवस्था हो । यो अवस्थाले मुटुको रक्त प्रवाहलाई सीमित गर्छ । यो रोगले दाहिने तल्लो मुटुको भागलाई विकास हुन दिइन ।

पल्मोनरी एट्रेसिया : दाहिने भेन्ट्रिकलबाट फोक्सोको धमनीमा भल्बको विकास नभएको अवस्था हो ।

कारण

गर्भावस्थामा चुरोट तथा मदिरा सेवन वा पौष्टिक आहारको कमी, आमाबुवा वा नजिकको नातेदारमा जन्मजात मुटुरोग

हुन वा बच्चामा क्रोमोजोमको गडबडी हुन पनि निलो हुने मुटु रोगको कारणमा पर्छन् ।

लक्षण

-शिशु जन्मिदै निलो भएर जन्मिने वा जन्मेको केही समय पछि निलो भएर आउँछ ।

-खुडा र हातको नडको तल, मुखको वरिपरि, ओठ, मुखित्र र जिङ्गो तल निलो देखिन्छ । यी बच्चाहारको खुडा र हात नडको तल निलो र मोटो हुन्छ ।

-जन्मेको केही क्षणपछि रुने बेलामा बल प्रयोग गर्दा निलोपन भन्न बढ्ने, सास फेर्न गाहो हुने र छिटो छिटो सास फेर्ने, धैरै छटपटाइरहने, बेहास हुने हुनसक्छ ।

-बच्चा अलि ढूलो भएपछि रोगको प्रकृति अनुसार निलोपन बढ्ने र दैनिक कियाकलापमा समस्या देखापर्न सक्छ ।

-उमेर अनुसार तौल नबढ्ने, कमजोर भइरहने, चाँडै थाको, छाती दुखे, बेहास हुने, छिंडा छिटो थाकेर थचक बस्ने जस्ता लक्षण देखा पर्छन् । यी सबै लक्षण फोक्सोमा धमनी र फोक्सोमा कम रगत आपूर्ति हुँदा देखिन्छन् । जसले गर्दा शरीरमा कम अविसजन युक्त रगत रात आपूर्ति हुन्छ । रक्त सञ्चारको कममा फोक्सोमा रगतको मात्रा बढी हुने खालका करिपय निलो हुने जन्मजात मुटु रोगमा माझ उल्लेखित जस्तै निलो हुने लक्षणका साथै राप्रोत्सँग दूध चुस्ने, दूध चुस्ने समयमा निधारमा धैरै पसिना आउने, छिटो-छिटो कडा निमोनिया भइरहने, जीउ सुन्निने जस्ता हार्ट फेलरका लक्षण देखा पर्छन् ।

उपचार तथा पहिचान

जन्म जात मुटुरोगका विभिन्न लक्षणको आधारमा विभिन्न जाँच जस्तै, पल्स ओक्सिमेट्री 'अविसजन स्तर जाँच', छातीको

एकसरे, ईसीजी, इकोकार्डियोग्राफी 'मुटुको भिडियो एकसरे' को परीक्षाबाट मुटुरोगको पहिचान हुन्छ । मुटुरोग छ कि भेनर गर्भा वस्थाको १८ हप्तादेखि भूमिको मुटुको भिडियो एकसरे र फेल इकोकार्डियोग्राफी गरिन्छ ।

निलो हुने खालका अति जटिल प्रकृतिका रोगमा जन्मेको एक महिना भित्र शल्यक्रिया गरिसक्नुपर्न हुन्छ । शल्यक्रियाको विकल्पमा बिना चिरफार इन्टरभेन्सनल पद्धति पनि गर्न सकिन्छ । मुटुको रोगमा दुई देखि तीन चरणको जोखिमपूर्ण शल्यक्रिया आवश्यकता पर्छ ।

इन्टरभेन्सनल उपचार र शल्यक्रिया पछि पनि कठिन जटिल रोगमा निरन्तर औषधिको सेवनका साथै आजीवन बाल मुटुरोग विशेषज्ञ र बालमृत शल्यचिकित्सकको सम्पर्कमा बस्न पर्ने हुनसक्छ ।

रोकथाम

-गर्भवती महिलामा उच्च रक्त चाप, मधुमेह देखिएमा नियन्त्रणमा राख्नुपर्छ । -तनावबाट मुक्त रहने, उचित खानपिन र पौष्टिक आहारमा ध्यान दिनुपर्छ ।

-पहिलो तीन महिनाको गर्भावस्थामा विभिन्न भाइरल इन्फेक्शनबाट बच्नुपर्छ । -गर्भ रहन सक्ने उमेरका महिलाहरूले रुबेला आइरसविरुद्ध खोप लगाउनुपर्छ ।

-गर्भ वर्ती महिलाले चिकित्सकको सल्लाहबिना जथाभावी औषधि, धुम्रपान तथा मध्यपान सेवन र विकिरणको प्रभावबाट बच्नुपर्छ ।

-आयोडिनयुक्त नुको प्रयोग तथा फोलिक एसिड मिश्रित खाना प्रशास्त खानुपर्छ ।

-गर्भमा हुर्किहेको भूमिका पनि मुटुरोग छ कि छैन पता लगाउन गर्भावस्थाको १८ हप्तादेखि भूमिको मुटुको भिडियो एकसरे 'फेल इकोकार्डियोग्राफी'को माध्यमबाट जाँच गर्नुपर्छ ।

-अनलाइन खबर डटकम

घाँटी र ढाड दुखे समस्याले सताएको छ ? यी हुन सक्छन् कारण

घाँटी र ढाड दुखे समस्याले सताएको छ घाँटी र ढाड दुखे समस्याले सबैलाई सताएको हुन्छ । चिसोका कारण यो दुखाइ हुन्छ भने प्रायः विश्वास गरिन्छ तर त्यस्तो होइन तपाईंको गलत आसनले पनि समस्या बढाएका हुन सक्छ । अझ भनौं गलत बसाइ भौमिका भन्दा ठूलो कारण हो, हास्त्रो घाँटी र ढाड दुखे । अफिसको सिटमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे सामान्य कुरा हो, तर रुग्न गरिएन भने यो दुखाइ बढेर पाठेहरको मुखको समस्याको रूप लिन सक्छ । धैरै बेर एउटै पोजिसनमा नबस्ने लामो समयसम्म एउटै पोजिसनमा बस्नु पनि ढाड र घाँटी दुखे प्रमुख कारण हो । यस्तो अवस्थामा एकै ठाउँमा धैरै बेर नबस्ने प्रयास गर्नुहोस् ।

यदि तपाईं प्रायः ढाड दुखाइबाट पीडित हुनुहुन्छ भने, यो तपाईंको बाक्को तकियाको कारण पनि हुन सक्छ । सुन्ने बेला टाउको मुति धैरै अगलो तकिया राख्नु हुदैन । योगले राहत दिन सक्छ

-योगले राहत दिन सक्छ

यदि तपाईं प्रायः ढाड दुखाइबाट पीडित हुनुहुन्छ भने, यो तपाईंको बाक्को तकियाको कारण पनि हुन सक्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने,

कार्यालिस्यम र भिटामिन डी हुनुहुन्छ भने, यो तपाईंको बाक्को तकियाको कारण पनि हुन सक्छ । सुन्ने बेला टाउको मुति धैरै अगलो तकिया राख्नु हुदैन ।

यदि तपाईंको बाक्को तकियाको कारण पनि हुन सक्छ, तर यस्तो अवस्थामा धैरै बेर एउटै पोजिसनमा नबस्ने लामो समयसम्म एउटै पोजिसनमा बस्नु पनि ढाड र घाँटी दुखे प्रमुख कारण हो । यस्तो अवस्थामा एकै ठाउँमा धैरै बेर नबस्ने प्रयास गर्नुहोस् ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने, कामको बीचमा छोटो बेर लिन सक्नुहुन्छ । एउटै आसनमा बस्ता घाँटी र ढाड दुखे समस्या हुन्छ ।

यदि तपाईं अफिसमा हुनुहुन्छ भने,

-इहिमालय टायमस डटकम

बच्चा जन्माएपछि आमाको कपाल किन भर्दै ?

बच्चाको जन्म पछि महिलाको शरीरमा धेरै परिवर्तन

पाल्पा प्रहरी प्रमुख शर्माको बिदाइ

'सबैको सहयोगमा काम गर्न सफल भएँ'

पाल्पा, फागुन ३/सरुवा भएर जान लारेका जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाका प्रहरी प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक हेरम्ब शर्माको बिदाइ गरिएको छ। प्रहरीको फेरी भेटौला कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्लाका विभिन्न संघ संस्था, राजनीतिक दल, पत्रकारहरूसे एसपी शर्माको बिदाइ गरेका हुन्।

शर्माको नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन कार्यालय सामाखुसी काठमाडौंमा सरुवा भएको छ।

कार्यक्रममा बोल्दै बिदाइ भएर जान थालेका शर्माले आफ्ले इमान्दारीताका साथ कर्तव्य निर्वाह गरेको बताए। उनले विगतको समयलाई तुलना गर्दा अपराधिक घटनामा कमी, लागू औषध प्रयोग, ओसार- पसार र बेचबिखनलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याउन सफल भएको बताए। यस्तै प्रमुख शर्माले चोरीका घटनामा अनुसन्धान गरी कारवाहीको दायरामा ल्याइएको, प्रहरी कर्मचारीहरूलाई पेस्यागत मर्यादाको अभिवृद्धि गरिएको, जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरूको संख्यात्मक वृद्धिका साथै परिणामसुली देखिएको, फैसला कार्यान्वयनलाई हाल सम्मकै उच्चस्तरमा पुन्याई जिल्ला अदालतबाट प्रशंसा पत्रले सम्मानित हुन समेत सफल भएको बताए। उनले आफ्नो कार्यकालमा नदीजन्य वस्तुको अवैध

उत्खनन र ओसार पसारमा अत्यधिक संख्यामा सवारीसाधन कारवाही गरी स्थानीय तहमा राजश्वको अभिवृद्धि गरेको, मापसे गरी सवारी चलाउने र प्रहरी माथि अभद्र व्यवहार गर्नेलाई स्पाद थप गरी त्यस्तो प्रवृत्तिलाई निरस्ताहित गर्ने काम गरेको पनि जानकारी गराए।

चाडपर्व लक्षित सुरक्षा योजना बनाई यात्रुहरूसँग २ मिनेट, चोरी नियन्त्रणका लागि सलह कार्यक्रम, यात्रु सहायता कक्षको स्थापनामार्फत २४ सै घण्टा प्रभावकारी सेवा, मार्किङडग च्याली, सवारी चालक तथा साधनको स्वास्थ्य तथा यान्त्रिक परिक्षण, अलपत्र परेका, हराएका महिला बालबालिका तथा जेल नागरिक, सहारायिहिन विरामीहरूको उपचारका लागि समन्वय गरी भरपर्दो सेवा प्रवाहिसैंग पाल्पा प्रहरी प्रमुखो रुपमा नरेन्द्र चन्द आउने भएका छन्।

जिल्लामा रहेदै सबैको सहयोगले नै सहज रुपमा काम गर्न सकिएको उनको भनाइ थियो। सबै क्षेत्रका व्यक्तिगतहरूको सहकार्यमा जिल्लामा वैरै काम गर्न सकिएको भन्दै प्रमुख शर्माले आउँदा दिनमा पनि निरन्तरता दिन समेत आग्रह गरे। जिल्लामा शान्ति सुरक्षा कायम गर्न सहयोग गर्ने सबैलाई उनले धन्यावाद समेत दिए। पत्रकर महासंघ पाल्पाका अत्यक्षम रेखीराम रानाले जिल्लामा शान्ति सुरक्षा कायम गर्न प्रहरी प्रमुखले महत्वपूर्ण योगदान गरेको बताए। शर्माको कार्यकालमा प्रहरी मिडियामैत्री बन्न सफल भएको समेत बताए। कार्यक्रम प्रहरी सहायक निरीक्षक हुमकला राना मगरको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो। शर्माको विदाइसैंग पाल्पा प्रहरी प्रमुखो रुपमा नरेन्द्र चन्द आउने भएका छन्।

२०२० देखि ओडीआई खेलदै आएको नेपालको घरेलू मैदान कीरिपुरमा अहिलेसम्पूर्णकै कम स्कोर बनाउने क्रममा ४१.१ ओभरमा १० विकेट गुमाएर १३२ रन बनाएको थियो। यसअघि ओडीआई मा नेपालको कीरिपुरमा सबैबन्दा कम योगफल २०२० मा ओमान र २०२२ मा युएईवरुद्ध १७९ रन थियो। नेपालको ओडीआई इतिहासकै सबैबन्दा कम योगफल भने २०२२ मार्चमा दुबईमा युएईसँग १०३ रन थियो। २०२३ को एसिया कपमा पाकिस्तानसँग मुल्तानमा १०४ रनमा नेपाल अल आउट भएको थियो। २०१९ मा दुबईमा नेपाल युएईसँग ११३ रनमा अल आउट भएको थियो। २०२२ मा इन्डोनेशिया कपमा लालिका चन्द राय्या, अन्तर्राष्ट्रिय अवार्डबाट समेत सम्मानित भएका छन्।

लोक योगफल २०२२ मा युएईसँग ११९, दुबईमा २०२२ मा युएईसँग १२० तथा २०२२ जुलाईमा स्कटल्यान्डसँग १२८ रनमा अल आउट भएको थियो। समग्रमा यो नेपालको सातौं कम योगफल हो।

यो खेलमा नेपालका भीम सार्कीले सर्वाधिक ४४ रन बनाउँदा नामियाका कप्तान जेराल्ड इरास्मसले ५ विकेट लिए।

'विशाल लुम्बिनी' लोकदोहोरी अवार्डबाट गायक रामचन्द्र सम्मानित

पाल्पा, फागुन ३/गुल्मेली गायक रामचन्द्र चन्द 'विशाल लुम्बिनी' लोकदोहोरी अवार्ड २०८० बाट सम्मानित भएका छन्। कल्पना गैरे स्मृति फाउन्डेशनको सहयोगार्थ आयोजना गरिएको 'तेस्रो राष्ट्रिय विशाल लुम्बिनी लोक दोहोरी अवार्डबाट चन्द सम्मानित भएका छन्।

नेपाल चलचित्र विकास बोर्डको हल चाबिलमा आयोजित एक भव्य समारोहमा गण्डकी प्रेसेशन संस्थापक मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुखा गुरुङले उनलाई सम्मान गरेका गरे। गायक चन्दलाई नेपाली लोक संगीत क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा पुन्याएको योगदानको कदर गर्दै सम्मान गरिएको विशाल मुमिज प्रालिका अध्यक्ष हुम गैरेले बताए। सम्मान ग्रहणपछि एनजे डीसीगांगको करकारीमा चन्दले यो सम्मानले आफुलाई गीत संगीतको क्षेत्रमा लाग्न थप उर्जा मिलेको बताए। गुल्मीको अग्रलुम्डा

कर्मचारी आवश्यकता संरचनाई छुच्चा

प्रथम पटक प्रकाशन मिति: २०८०/११/०४

रिब्बीकोट गाउँपालिका पाल्पा र हेफर प्रोजेक्ट नेपालको आर्थिक सहयोग तथा ग्रामीण आर्थिक विकास संघ (रेडो) पाल्पाको सहजीकरणमा सञ्चालन हुने "रिब्बीकोट कृषि परियोजना" सञ्चालनका लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारीहरूको आवश्यकता भएकोले रित पुगेका नेपाली नागरिकहरूबाट यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ दिनभित्र दरखास्त आठ्वान गरिन्छ।

१. आवश्यकता सम्बन्धी विवरण :

(क) परियोजना संयोजक

पद संख्या : १ जना

(ख) पद : प्राविधिक

पद संख्या : ४ (चार) जना (कृपि ३ र भेटीरी १)

(ग) पद : बजार विकास सहजकर्ता

पद संख्या : १ (एक) जना

(घ) पद : लेखापाल

पद संख्या : १ (एक) जना

सुचना सम्बन्धी विस्तृत जानकारी यस संस्थाको website: redapalpa.org.np मा हेर्न सकिन्छ।

लिलाबाहुरु कार्की
कार्यकारी निर्देशक

खेलकुद समाचार

लिंग टुमा नेपाल नामियासँग पराजित

काठमाडौं, फागुन ३/आईसीसी विश्वकप क्रिकेट लिंग २ को पहिलो खेलमा नेपाल नामियासँग पराजित भएको छ। नेपालले दिएको १३३ रनको सामान्य लक्ष्य नामियाले ६ विकेट गुमाएर ३३.१ ओभरमा भेट्टायो। नेपालका सोमपाल कामीले ३, ललित राजवंशीले २ र कप्तान रोहित पौडेलले १ विकेट लिए। नामियासँगको हारपछि नेपालले घरेलू मैदानकै खेलबाट महत्वपूर्ण दुई अंक गुमाएको छ।

२०२० देखि ओडीआई खेलदै आएको नेपालको घरेलू मैदान कीरिपुरमा अहिलेसम्पूर्णकै कम स्कोर बनाउने क्रममा ४१.१ ओभरमा १० विकेट गुमाएर १३२ रन बनाएको थियो।

जिम्मेदारीको कार्यक्रम चन्द अत्यन्त कर्णप्रिय भएका हुन्। २०६३ सालदेखि लोक स्वरका रुपमा लोकदोहोरी क्षेत्रमा सबैले चिन्ने गर्दछन्। लामो समय लोक संगीतको क्षेत्रमा आफुलाई समर्पित गरेका उनले नेपाली लोक संस्कृतालाई जीवन्त राख्न र महत्वपूर्ण भूमिका खेलदै आएका छन्। लामो समय सञ्चारकर्म गरी नेपाली लोक संस्कृतिको फाँटमा प्रवेश गरेका चन्दले विशेष गरी सामाजिक यथार्थ र माया, पिरतीका गीतलाई प्रायशिताका दिने गढ्दैन्। त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट समाजशास्त्रमा साताकेतर गरेका चन्द राय्या, अन्तर्राष्ट्रिय अवार्डबाट समेत सम्मानित भएका छन्।

लोक गायन पुरस्कार-२०७६, हिमालयन अन्तर्राष्ट्रिय अवार्ड २०७९, दोस्रो विशाल लुम्बिनी लोकदोहोरी अवार्डबाट चन्द सहित लोकगायक कृष्ण गैरे, राजु परेयार, सुरेन्द्र गुरुङ, राम चन्द, गायिका सिर्जना विरही थापा, जसुता राना, नायक शितल केसी, संगीत संयोजक राकेश सोनी, पत्रकार कविराज ढकाल, दिपेन्द्र थापामगर समेत सम्मानित भएका छन्। लोक संगीत क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा योगदान पुन्याएको भन्दै उनीहरूलाई सम्मान गरिएको हो।

यो खेलमा नेपालका भीम सार्कीले सर्वाधिक ४४ रन बनाउँदा नामियाका कप्तान जेराल्ड इरास्मसले ५ विकेट लिए।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत
डिस्प्लेमा
विज्ञापन
दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस्।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०९

अर्थ/कपोरेट समाचार